

4.5 Toelichting op de balans per 31 december 2024

ACTIVA

Aan de activazijde van de balans staan de bezittingen van de gemeente Gorinchem.

VASTE ACTIVA

Vaste activa zijn bezittingen die meerjarig hun nut en waarde behouden. Uitgaven aan deze bezittingen worden in beginsel geactiveerd en vervolgens gedurende de gebruiksduur afgeschreven ten laste van de rekening van baten en lasten. Bij nieuwe investeringen wordt alleen de lineaire afschrijvingsmethode gehanteerd. Er wordt onderscheid gemaakt in immateriële, materiële en financiële vaste activa. Immateriële vaste activa zijn kosten, gemaakt voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief. De materiële activa zijn stoffelijk, bijvoorbeeld gebouwen, computers, sportvelden en voertuigen. De financiële vaste activa tenslotte omvatten geldleningen, beleggingen en vorderingen op lange termijn.

Immateriële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

Verloop boekwaarde immateriële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten sluiten geldleningen en het saldo van agio en disagio	42	-	-	11	-	-	31
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	72	-	-	40	-	-	32
Totaal	114	-	-	51	-	-	63

Bij de bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen van de betreffende scholen.

Materiële vaste activa

Bij materiële vaste activa wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economische nut en investeringen met een maatschappelijk nut. Het uitgangspunt is dat alle vaste activa worden geactiveerd, ook de maatschappelijke investeringen.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
In erfpacht uitgegeven gronden	5.680	5.580
Overige investeringen met een economisch nut	119.336	134.211
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	22.714	21.444
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.784	22.159
Totaal	166.514	183.394

Overige investeringen met economisch nut

De investeringen met een economisch nut bestaan uit de volgende onderdelen:

Overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	16.429	16.951
Bedrijfsgebouwen	88.765	99.856
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.015	3.788
Vervoermiddelen	3.812	6.027
Machines, apparaten en installaties	1.670	2.070
Overige materiële vaste activa	4.645	5.519
Totaal	119.336	134.211

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut weer:

Verloop boekwaarde overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 31-12-2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Waarde- correctie	Boek- waarde 31-12-2024
<i>Gronden en terreinen bruto</i>	18.744	1.729	185	75	-	-	20.213
<i>Voorziening afwaardering gronden en terreinen</i>	3.318-	-	-	-	-	-56	3.262-
Gronden en terreinen netto	15.426	1.729	185	75	-	-56	16.951
 <i>Bedrijfsgebouwen bruto</i>	 94.261	 11.957	 -	 3.448	 1.369	 -	 101.401
<i>Voorziening afwaardering bedrijfsgebouwen</i>	1.625-	-	-	-	-	-80	1.545-
Bedrijfsgebouwen netto	92.636	11.957	-	3.448	1.369	-80	99.856
 Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	 4.025	 996	 1.037	 196	 -	 -	 3.788
Vervoermiddelen	6.128	456	-	127	430	-	6.027
Machines, apparaten en installaties	2.038	169	-	137	-	-	2.070
Overige materiële vaste activa	5.835	550	65	801	-	-	5.519
Totaal	126.088	15.857	1.287	4.784	1.799	136-	134.211

Onder de waardecorrecties staan de correcties vermeld wegens duurzame waardeverminderingen. De netto-boekwaarde van de investeringen met economisch nut bedraagt per 31-12-2024 € 134.212.000. In dit bedrag is een voorziening opgenomen van € 4.807.000 vanwege het risico op waardevermindering. De hoogte van deze voorziening was op 31-12-2023 € 4.941.000.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut zijn:

Belangrijkste overige investeringen met een economisch nut (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024
Twee elektrische veerboten	7.956	285	7.876
Accupakketten elektrische veerboten	651	23	863
Beroepencampus 't Gilde	18.610	8.050	17.703
Renovatie Hiemstralaan 24-24a	2.064	476	1.614
Verbouwing Hoefslag 6 tbv I_lab	2.576	2.137	2.203
Renovatie gymzaal J van Egmond	500	527	551
Inrichting Bullekeslaan	286	251	286
Grond Buys Ballot Oost II	1.730	1.730	1.730
Voorzieningengebouw Kriekenmarkt	380	389	437
Cultuurhuis	5.600	164	243
Nieuwbouw zwembad	-	150	178
Totaal	40.353	14.182	33.684

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Verloop boekwaarde overige investeringen met een economisch nut m.b.t. heffingen (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 31-12-2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2024
Riolering	21.436	683	683	592	-	-	20.844
Overige heffingen	643	-	-	43	-	-	600
Totaal	22.079	683	683	635	-	-	21.444

De investeringen bij overige heffingen bestaan uit investeringen in steigers (kadegelden) en begraaftplaatsen (lijkbezorging).

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met economisch nut, waarvoor ter dekking van de kosten een heffing kan worden geheven zijn:

Belangrijkste investeringen met een economisch nut m.b.t. heffingen (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024
GRP 2021	1.175	278	1.174
GRP 2022	1.075	398	744
Totaal	2.250	676	1.918

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut weer:

Verloop boekwaarde investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2023	Investe- ringen	Des- investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.407	-	-	455	-	-	6.952
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken investeringen vanaf 2017	7.679	3.063	173	183	-	-	10.386
Overige materiële vaste activa	2.089	-	-	156	-	-	1.933
Overige materiële vaste activa investeringen vanaf 2017	2.438	607	10	147	-	-	2.888
Totaal	19.613	3.670	183	941	-	-	22.159

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut moeten sinds 2017 gesplitst worden in investeringen voor 2017 en investeringen vanaf 2017.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen met maatschappelijk nut zijn:

Belangrijkste investeringen in openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in 2024	Cumulatief besteed t/m 2024
Herinrichting Banneweg	12313	607	860
Herinrichting Haarsekades	2385	1363	1534
Vervanging kade Paardewater 21	355	337	381
Meekoppelkansen Ravelijn	311	205	264
Speelveld Hoog Dalem	260	194	247
Straatmeubilair 2024	95	103	103
Totaal	15.719	2.809	3.389

Financiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa weer:

Financiële vaste activa (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde 31-12-2023	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossing en afschrijving	Bijdragen van derden	Boek- waarde 31-12-2024
<u>Kapitaalverstrekingen aan</u>						
- Deelnemingen	2.641	-	12	-	-	2.629
Overige langlopende leningen	750	462	132	-	-	1.080
Totaal	3.391	462	144	-	-	3.709

Aan SVN is aan startersleningen € 354.000 uitgegeven. Overige mutaties leiden per saldo tot een totaal van investeringen van € 108.000 en desinvesteringen van € 132.000.

De kapitaalverstrekingen aan deelnemingen worden als volgt onderverdeeld:

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	219	219
Aandelen Oasen	15	15
Aandelen Stedin Holding NV	2.344	2.344
Deelneming ROM-S beheer BV	12	-
Deelneming Merwedelingelij BV	51	51
Totaal	2.641	2.629

De overige langlopende leningen worden als volgt onderverdeeld:

Overige langlopende leningen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
GKV	32	28
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	615	953
SVW 2006	69	65
SVW 2010	34	33
Totaal	750	1.079

VLOTTENDE ACTIVA

Vlottende activa zijn bezittingen waarin het vermogen in principe voor een periode korter dan een jaar is vastgelegd, zoals voorraden, vorderingen en liquide middelen.

Vorraden

De voorraden worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Vorraden (bedragen x € 1.000)	Bruto boekwaarde 31-12-2023	Bruto boekwaarde 31-12-2024	Netto boekwaarde 31-12-2023	Netto boekwaarde 31-12-2024
<u>Onderhanden werk waaronder bouwgronden in exploitatie</u>				
- Woonlocaties uitleggebieden	10.957	-135	-	-135
- Woonlocaties stedelijke vernieuwing	-482	-50	-482	-50
- Bedrijventerrein	57.759	60.250	49.808	51.386
Totaal	68.234	60.065	49.326	51.201
Voorraad bedrijfsmiddelen	1.025	923	562	819
Totaal	69.259	60.988	49.888	52.020

In het overzicht staat het verloop van de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden. Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid. De bruto voorraden zijn voorraden exclusief voorzieningen; de netto voorraden zijn voorraden inclusief deze voorzieningen. Voor de grondexploitaties met een verliesgevend saldo per ultimo 2024, is ter hoogte van dit saldo een voorziening gevormd.

Verloopoverzicht in exploitatie genomen bouwgronden (bedragen x € 1.000)	Bruto boekwaarde 31-12-2023	Netto boekwaarde 31-12-2023	Naar voorraad bedrijfs- middelen	Investe- ringen inclusief winst- neming	Op- brengsten	Af- wikkeling boekwaarde 31-12-2024	Bruto boekwaarde 31-12-2024	Voorziening verlies- latend complex	Netto boekwaarde 31-12-2024
<u>Uitleggebieden</u>									
Mollenburg	10.957	-	-	591	-	11.548-	-	-	-
Restplan Mollenburg	-	-	-	135-	-	-	135-	-	135-
<u>Stedelijke Vernieuwing</u>									
Lingewijk Noord	482-	482-	-	432	-	50	-	-	-
Restplan Lingewijk Noord	-	-	-	50-	-	-	50-	-	50-
<u>Bedrijventerrein</u>									
Groote Haar	53.105	45.154	-	4.382	681	-	56.806	8.864	47.942
Oost II	4.654	4.654	-	535	1.745	-	3.444	-	3.444
Totaal	68.234	49.326	-	5.755	2.426	11.498-	60.065	8.864	51.201
Nog te maken kosten									47.688
Nog te verwachten opbrengsten									99.244
Het verwachte nominale eindresultaat									8.693

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen grondexploitaties per grondexploitatie:

Verloopoverzicht Voorzieningen grondexploitaties (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aan- wending	Boekwaarde 31-12-2024
Mollenburg	11.503	230	50	11.683	-
Groote Haar	7.951	913	-	-	8.864
Totaal	19.454	1.143	50	11.683	8.864

De toevoeging aan de voorziening is gebaseerd op de netto contante waarde berekening en is inclusief 2% rente over de stand van de voorziening per 1-1-2024.

De verwachte resultaten van de grondexploitaties worden op netto contante waarde (NCW) berekend. Als uit de berekening per balansdatum een verlies naar voren komt, wordt tot het volledige bedrag van dit verlies een voorziening gevormd.

In de berekeningen van de grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

- netto contante waarde (en paramaters) per 1 januari 2025
- rentepercentage 1,40%
- kostenstijging 2025 en 2026 4,0%, voor 2027 3,0% en voor 2028 en verder 2,0%
- opbrengstenstijging woningbouw 2025 9,0%, voor 2026 7,0%, voor 2027 5,0% en voor 2028 en verder 2,0%
- opbrengstenstijging sociale woningbouw 2025 tot en met 2027 1,0%, voor 2028 en verder 2,0%0%
- opbrengstenstijging bedrijventerrein 2025 en verder 2,0%
- disconteringsvoet 2,0%

Op 28 mei 2020 is het MPG Groote Haar vastgesteld door de raad. Voor dit project is een looptijd langer dan de voorgeschreven maximale looptijd van tien jaar vastgesteld. De totale looptijd van grondexploitatie Groote Haar is op dit moment gepland tot en met het jaar 2040. De risico's van de grondexploitaties zijn toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Uitzettingen < 1 jaar

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar worden als volgt onderverdeeld:

Uitzettingen < 1 jaar (bedragen x € 1.000)	Gecorrigeerd saldo 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd saldo 31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	7.286	8.645	-	8.645
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd < 1 jaar	3.160	-	-	-
Overige vorderingen	3.629	6.095	246	5.849
Totaal	14.075	14.740	246	14.494

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren is een voorziening opgenomen van € 246.000. De omvang van deze voorziening is bepaald op basis van geschatte inningskansen.

Onderstaand wordt voor ieder kwartaal van het jaar weergegeven, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid van de Wet financiering, decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden. Het drempelbedrag was voor alle kwartalen in 2024 € 3.650.000.

Schatkistbankieren 2024 (bedragen x € 1.000)
Berekening benutting drempelbedrag 2024

Begrotingstotaal	161.048				
Drempelbedrag	3.659				
Kwartaalinkomsten benutting drempelbedrag		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Benutting drempelbedrag		640	82	570	588
Drempelbedrag		3.659	3.659	3.659	3.659
Ruimte ten opzichte van drempelbedrag		3.019	3.577	3.089	3.071

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit de volgende onderdelen:

Liquide middelen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Kassaldi	25	77
Banksaldi	1.827	363
Totaal	1.852	440

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Overlopende activa (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	1.215	2.529
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.349	1.049
Nog te ontvangen bedragen	2.999	1.586
Totaal	6.563	5.164

Vooruitbetaalde bedragen zijn bedragen die voor 31 december 2024 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op latere jaren. Nog te ontvangen bedragen zijn opbrengsten die betrekking hebben op 2024, maar pas in een volgend jaar daadwerkelijk tot een ontvangst leiden.

Onder de nog te ontvangen bedragen is een vordering van € 117.382 uit een claim richting een externe partij opgenomen. In 2018 heeft deze partij bij bouwwerkzaamheden schade veroorzaakt aan een persleiding, waardoor de gemeente en het waterschap kosten hebben moeten maken voor het herstel van deze schade. Deze schade willen zij gezamenlijk verhalen bij de veroorzaker. Het waterschap fungeert bij deze claim als gezamenlijke penvoerder. De gemeente en het waterschap zijn van mening dat de claim aantoonbaar gerechtvaardigd is, en de veroorzaker financieel draagkrachtig genoeg is om de schade te vergoeden.

De in de balans opgenomen nog te ontvangen voorschotbedragen van EU, Rijk en provincies die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, worden als volgt gespecificeerd:

Van Nederlandse en Europese overheden nog te ontvangen bedragen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Ontvangen bijdragen	Saldo 31-12-2024
<u>Nog te ontvangen bijdragen van het Rijk</u>				
Ministerie BZK, Afwikkeling toeslagenaffaire	30	214	30	214
Ministerie J&V, Opvangplekken GOO en POO	181	210	181	210
Ministerie VWS, Stimulering sport	133	-	-	133
Rijkswaterstaat, Halte A27	-	26	-	26
-	-	-	-	-
<u>Nog te ontvangen bijdragen van overige overheidslichamen</u>				
Prov ZH, Sociale veiligheid MerwedeLingelijn	11	9	11	9
Prov ZH, Melkheul	10	-	10	-
Prov ZH, Vliegende brigade Gorinchem-West	16	-	16	-
Prov ZH, Beweegroutes	10	-	10	-
Prov ZH, Laadarm	-	40	-	40
Belastingdienst, herziening BCF-beschikkingen	-	22	-	22
Gemeente Dordrecht, Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang	-	402	-	402
Gemeente Dordrecht, RegioDeal	117	1.454	117	1.454
Gemeente Altena, Exploitatie veerdiensten	202	14	202	14
Gemeente Zaltbommel, Exploitatie veerdiensten	441	-	441	-
Gemeente Hardinxveld-Giessendam, Exploitatie veerdienst	22	-	22	-
Gemeente Gorinchem, Coördinatiekosten MerwedeLingelijn	42	-	42	-
Totaal	1.215	2.396	1.082	2.529

PASSIVA

Aan de passivazijde van de balans staan het vermogen en de schulden van de gemeente Gorinchem.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente wordt gevormd door de reserves en het rekeningresultaat. Over de verdeling van het resultaat beslist de raad bij het vaststellen van de jaarstukken.

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende onderdelen:

Eigen vermogen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Algemene reserve	28.369	30.468
Bestemmingsreserves	71.301	78.167
Gerealiseerde resultaat	7.923	12.771
Totaal	107.593	121.406

Onderstaand overzicht geeft het verloop per reserve weer:

Verloopoverzicht Reserves (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2023	Boekwaarde 31-12-2024
<u>Algemene reserve</u>	28.369	4.100	6.961	4.960	30.468
<u>Bestemmingsreserves</u>					
Infrastructuur	15.873	1.970	9.524	-	8.319
Tarieven reiniging	26	-	26	-	-
Stegen binnenstad	28	-	-	-	28
Sociaal domein	7.839	-	5.096	2.706	5.449
Duurzaamheid	3.860	-	2.264	-	1.596
Stimuleringsregeling woningbouw	59	-	-	-	59
Sloopkosten Lange Slagenstraat	226	-	-	-	226
ICT	482	-	65	-	417
Stedelijke ontwikkeling	1.218	-	190	-	1.028
Aflossingsreserve	14.702	1.313	-	-	16.015
Dekkingsreserve i_lab	991	-	634	-	357
Reserve Perspectief jeugd en jongeren	25	-	15	-	10
Reserve energielasten SGS	1.600	-	378	-	1.222
Reserve Gorcums Warenhuis	81	-	35	-	46
Reserve riolering	68	-	68	-	-
Reserve onderwijshuisvesting	521	38	500	257	316
(Landelijke) evenementen	-	75	-	-	75
Afschrijvingsreserve	23.702	28.633	9.331	-	43.004
Totaal	99.670	36.129	35.087	7.923	108.635

Onder bestemming resultaat staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Nieuw in 2024 is de de bestemmingsreserve (Landelijke) evenementen.

Voor verdere informatie over de reserves wordt verwezen naar paragraaf 5.1 Reserves van de Jaarrekening-bijlagen. In deze paragraaf worden ook alle afschrijvingsreserves apart toegelicht. Van het rekeningresultaat 2023 is in 2024 € 3.074.000 toegevoegd aan de exploitatie.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden verplichtingen en verliezen als gevolg van risico's opgenomen, waarvan de omvang onzeker, maar redelijkerwijze in te schatten is.

Onderstaand overzicht geeft het verloop per voorziening weer:

Verloopoverzicht voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Bestemming resultaat 2023	Boekwaarde 31-12-2024
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>						
Pensioentegoeden bestuurders	4.094	687	-	155	-	4.626
Wachtgelden	325	17	44	126	-	172
Overmatig verlof/spaarsaldo	614	86	-	-	-	700
Reparatie WW	55	-	55	-	-	-
Regeling Vervroegd Uittreden	-	56	-	12	-	44
Hoog Dalem	28	-	-	28	-	-
Mollenburg	546	11	50	507	-	-
Calamiteiten persleiding	59	-	-	-	-	59
Degeneratie	617	229	560	286	-	-
<u>Onderhoudsvoorzieningen</u>						
Meerjarenonderhoudsplan	7.949	2.503	46	1.731	-	8.675
<u>Door derden verkregen middelen met een specifieke aanwendingsrichting</u>						
Rioolheffing	3.448	719	-	-	-	4.167
Afkoopsommen grafrechten	2.285	229	194	-	-	2.320
<u>Voorzieningen voor bijdragen aan vervangingsinvesteringen</u>						
Vervangingsvoorzieningen riolering	2.885	1.000	-	634	-	3.251
Totaal	22.905	5.537	949	3.479	-	24.014

In de kolom Vrijval staan de bedragen die ten gunste van de exploitatie zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

De voorziening Pensioentegoeden bestuurders heeft als doel het beschikken over voldoende vermogen om aan de (toekomstige) pensioenverplichtingen van politiek ambtsdragers van het college van B&W te kunnen voldoen.

De voorziening Wachtgelden is ingesteld om over voldoende vermogen te beschikken voor de financiering van de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders en medewerkers.

De voorziening Overmatig verlof/spaarsaldo is ingesteld om voldoende vermogen te hebben voor de financiering van de verlofsaldi van het personeel.

De voorziening reparatie WW is in 2024 opgeheven omdat de gemeente nu zelf het risico draagt.

De voorziening Regeling Vervroegd Uittreden is nieuw in 2024. Per 1 januari 2024 biedt de CAO-gemeenten de mogelijkheid aan medewerkers om deel te nemen aan deze regeling.

De voorziening Hoog Dalem is opgeheven in 2024. Deze voorziening was destijds ingesteld voor de regeling middengebied.

De voorzieningen Mollenburg en Lingewijk-Noord zijn beide afgewikkeld in 2024. Voor de restantkosten is een restplan opgesteld.

De voorziening Calamiteiten persleiding is ingesteld omdat het niet zeker is dat we de vordering ook daadwerkelijk in z'n geheel gaan ontvangen.

De voorziening Degeneratie is opgeheven in 2024 en omgevormd tot een reserve.

Het Meerjarenonderhoudsplan is ingesteld om de kosten van groot onderhoud te egaliseren over een periode van 20 jaar. Het doel hiervan is schommelingen tegen te gaan in de begroting. In dit plan zijn o.a. kunstwerken en bruggen opgenomen, evenals openbare verlichting, buitensportaccommodaties, het stadhuis, schoolgebouwen en diverse voorzieningen in de openbare ruimte.

De voorziening Rioolheffing heeft als doel het opvangen en egaliseren van ongewenste schommelingen in rioltarieven. De niet aangewende middelen van derden blijven op die manier beschikbaar voor de uitvoering van riooltaken.

In de voorziening Afkoopsommen grafrechten worden de afkoopsommen gestort die vooruit betaald zijn voor het onderhouden van de begraafplaatsen.

De vervangingsvoorziening Riolerings is ingesteld om de jaarlijkse investeringen voor de uitvoering van het GRP te dekken.

Voor verdere informatie over de voorzieningen wordt verwezen naar paragraaf 3.2 Onderhoud kapitaalgoederen van het Jaarverslag en paragraaf 5.2 Voorzieningen van de Jaarrekening-bijlagen.

Vaste schulden met een looptijd ≥ 1 jaar

Onder de vaste schulden staan schulden met een looptijd ≥ 1 jaar en waarborgsommen. Langlopende leningen worden aangegaan om in de eigen financieringsbehoefte van de gemeente te voorzien. Waarborgsommen betreffen bedragen die door huurders zijn betaald bij de aanvang van de huur van een gemeentelijk pand. Langlopende schulden worden als volgt onderverdeeld:

Langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Onderhandse leningen van		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	78.589	67.034
- openbare lichamen	5.000	5.000
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	5.500	5.500
Waarborgsommen	1	-
Totaal	89.090	77.534

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de vaste schulden ≥ 1 jaar over 2024 weer:

Verloop overzicht langlopende schulden (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Af- lossingen	Saldo 31-12-2024
Onderhandse leningen	89.089	-	11.555	77.534
Waarborgsommen	1	-	1	-
Totaal	89.090	-	11.556	77.534

In 2024 zijn geen nieuwe leningen aangegaan. Op de opgenomen geldleningen is in 2024 bij de BNG voor totaal € 6,5 mln. afgelost en bij MTN € 5 mln. De totale rentelast over het jaar 2024 voor vaste schulden is € 1,3 mln.

VLOTTENDE PASSIVA

Vlottende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

Vlottende passiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	7.664	4.202
Overlopende passiva	22.348	32.128
Totaal	30.012	36.330

Kortlopende schulden < 1 jaar

De kortlopende schulden < 1 jaar bestaan uit de volgende onderdelen:

Kortlopende schulden < 1 jaar (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Overige kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	540
Overige schulden	7.664	3.662
Totaal	7.664	4.202

Per 31 december 2024 had Gorinchem geen uitstaande schuldpositie op de betaalrekening van de BNG en ook geen kasgeldlening uitstaan.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende onderdelen:

Overlopende passiva (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	9.095	8.316
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	12.621	22.774
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	632	1.038
Totaal	22.348	32.128

Verplichtingen zijn posten die ten laste van het dienstjaar 2024 zijn gebracht, maar waarvan de facturen in de loop van 2025 zijn ontvangen. Onder de post Vooruit ontvangen bedragen zijn bedragen opgenomen die in

2024 al zijn ontvangen maar betrekking hebben op latere jaren.

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

De van Nederlandse en Europese overheden vooruitontvangen bedragen (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Bestedingen	Saldo 31-12-2024
<u>Vooruitontvangen bijdragen van het Rijk</u>				
Onderwijsachterstandenbeleid	141	1.725	1.685	181
Educatie	14	605	510	109
Stimulering sport	3	390	370	23
Preventieakkoorden	17	-	-	17
Nationaal Programma Onderwijs	395	-	324	71
Aanpak energiearmoede	648	-	114	534
Wet inburgering	186	921	1.002	105
Onderwijsroute	3	69	72	-
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	238	-	-	238
Circulair ambachtscentrum	44	-	-	44
Preventieakkoord 2023	11	-	-	11
Brede SPUK GALA	129	726	753	102
BBZ 2021	26	-	-	26
Lokale bibliotheekvoorzieningen	220	-	220	-
Woningbouw bovenplanse infrastructuur	6.931	-	22	6.909
Lokale warmtetransitie	138	122	150	110
Startbouwimpuls	763	-	-	763
Digitale overheid	-	37	37	-
Woningbouwimpuls	-	9.402	-	9.402
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	5.448	4.979	469
<u>Vooruitontvangen bijdragen van overige overheid</u>				
Sociale veiligheid MerwedeLingelijn	26	112	86	52
Knelpunt van Zomerenlaan	228	-	228	-
Vleugels van de stad	11	-	11	-
Handhaving coronapas	31	-	31	-
Herontwikkeling Wellantcollege	200	-	-	200
Laadarm electrificatie veerdienst	14	-	14	-
Knelpunt Haarwijk Oost	200	-	-	200
Klimaat- en energiebeleid	236	817	703	350
Kwaliteitsimpuls Buiten de Waterpoort	69	35	20	84
Duurzaam maatschappelijk vastgoed	606	483	-	1.089
Lokale aanpak isolatie	345	847	53	1.139
Klimaatadaptatie	284	-	28	256
Elektrische schepen	430	-	430	-
CMK Kunstgebouw	34	61	42	53
Vleugels van de stad/Schelluinsestraat	-	112	29	83
Informatiepanelen	-	15	12	3
Struintrap Bastion	-	13	-	13
MKB-deal I_lab	-	78	38	40
Herinrichting Haarsekades	-	228	130	98
Totaal	12.621	22.246	12.093	22.774

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor komende jaren is verbonden worden uitgesplitst in gewaarborgde geldleningen en garantstellingen.

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen wordt als volgt gespecificeerd:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling %	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
Onderwijsinstellingen	6.920	100	5.048	4.753
Deelnemingen CV's	30.000	100	1.780	0
Diverse verenigingen	1.340	100	1.447	799
Via Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw - Poort6	305.065	50	208.311	233.810
Via Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen	592.000	50	563.000	569.000
Hypotheke zonder Nationale Hypotheek Garantie	5.900	50	200	200
Totaal	941.225		779.786	808.562

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Geldnemer (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk bedrag	Borgstelling %	Boekwaarde 31-12-2023	Boekwaarde 31-12-2024
GR Gevudo	10.799	100	7.156	6.545
GR Waardlanden	9.876	100	7.654	6.800
Totaal	20.675		14.810	13.345

De gemeente Gorinchem vervult een achtervangfunctie bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW).

Sinds de jaarrekening 2020 hanteert de gemeente de volgende criteria voor de niet uit de balans blijkende verplichtingen:

- Minimale restant looptijd 2 jaar;
- Minimale verplichtingwaarde € 40.000;
- Geen mogelijke verplichtingen uit raamovereenkomsten, alleen onherroepelijke harde verplichtingen:

Op basis van deze criteria is de totale harde verplichting voor de komende 4 jaar € 1.741.661 volgend uit 4 contracten. Onder deze contracten bevindt zich 1 huurcontract. Door het hanteren van een inkoopbeleid waarbij veel gewerkt wordt met raamovereenkomsten die alleen leiden tot kosten indien daadwerkelijk materialen of diensten worden afgenomen op basis van het raamcontract, is het bedrag aan langlopende verplichtingen bij de gemeente Gorinchem relatief laag.

Gebeurtenissen na balansdatum

De inflatie neemt langzaam af. Spanningen in de wereld kunnen voor een opwaartse beweging gaan zorgen. De loonafspraken in het land zijn nog steeds bovengemiddeld en zorgen voor druk op de exploitatie. Dit heeft financiële gevolgen voor Gorinchem. De precieze omvang is op dit moment lastig aan te geven omdat nog onduidelijk is in welke mate gemeenten door het Rijk worden gecompenseerd.